

EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS

VIHIK ORGANISATSIOONIDELE

TERE!
MINA OLEN TIMO JA
SELETAN, KUIDAS VÖTTA
TÖÖLE NOORED
TULEVIKU TEGIJAD!!

EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS – VÕIMALUS ORGANISATSIOONI JAOKS

Euroopa vabatahtlik teenistus (EVT või EVS) võimaldab organisatsioonil tööle võtta vabatahtliku teisest riigist või toetada mõnd välismaal vabatahtlikuna tegutsema asuvat Eesti noort. Euroopa vabatahtlik teenistus toetab kohaliku kogukonna arengut vabatahtliku tegevuse kaudu. Nii on Eesti vabatahtlikud muutnud elu oma sihtriigis ja teiste riikide noored Eestis. Lisaks kestab noorte tegutsemistahe ka pärast projekti lõppemist, seega saavad oma osa noore energiat ka koduriigi organisatsioonid ja kogukond.

Euroopa vabatahtlik teenistus on mõeldud organisatsioonile, kes soovib endale appi vabatahtlikke, pakkuda huvitavamaid tegevusi ja arendada ühiskonda. Vabatahtlikust teenistusest on kasu ka siis, kui organisatsioon soovib toetada noori rahvusvahelise töö- ja elukogemuse saamisel.

Organisatsioonil on Euroopa vabatahtliku teenistuse raames võimalus arendada koostööd nii rahvusvaheliste kui ka kohalike partneritega ja tuua oma tegemistesse uusi tuuli. Rahvusvahelistes noorteprojektides osalemine näitab jätkusuutlikkust ja sotsiaalset vastutustunnet!

Projekte võib kavandada nii ühe kui ka mitme noore jaoks.

Kokkuvõtvalt on vabatahtliku teenistuse jaoks vaja:

- 1 – 100 noort inimest vanuses 18 – 30 aastat
- üks või mitu saatvat organisatsiooni
- üks või mitu vastuvõtvat organisatsiooni
- üks koordineeriv organisatsioon (ehk taotleja organisatsioon)
- aega 2 nädalat kuni 12 kuud
- palju teotahet

Kas olla saatev või vastuvõttev organisatsioon?

Euroopa vabatahtliku teenistuse raames on võimalik olla nii saatev, vastuvõttev kui ka koordineeriv organisatsioon.

Saatev organisatsioon on vabatahtliku kodumaal tegutsev mittetulundusühing või asutus, mis võtab endale ülesandeks kanda hoolt vabatahtlikule igakülgse ettevalmistuse ja teenistuse vältel lisatoetuse pakkumise eest. Vabatahtlik noor ja saatev organisatsioon võivad jätkata koostööd ka pärast teenistuse lõppemist.

Vastuvõttev organisatsioon on mittetulundusühing või asutus, kes hoolitseb projektis osalevate vabatahtlike igapäevase tegevuse ja neile toetuse pakkumise eest kogu teenistuse vältel. Tegevused, mis projekti vältel aset leiavad, peavad olema alati algatatud mittetulunduslikel kaalutlustel. Projekti saab vaadata kui investeeringut tulevikku – ladusalt laabunud koostöö teie organisatsiooni ning vabatahtlike vahel võib tuua organisatsiooni vägagi andekaid töötajaid või kasulikke koostööpartnereid, olles samas innustuseks ka kohalikele noortele. Erandkorras võib EVT projektis osaleda ka tulundusliku eesmärgiga organisatsioon, kuid siis peab kindlasti tagama, et projekt ise ei toodaks tulu ja oleks seotud laiemalt programmi ning Euroopa vabatahtliku teenistuse eesmärkidega. Nende võimaluste ja tingimuste kohta saate täpsemalt infot SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroost (edaspidi büroo).

Koordineeriv organisatsioon esitab rahastuse saamiseks taotluse. Koordineerivaks organisatsiooniks võib olla kas saatev või vastuvõttev organisatsioon või ka kolmas osapool. Sel juhul on tegu kogenud organisatsiooniga, kes toetab ja abistab projektide teostamist vastuvõtvates organisatsioonides, kus on piisavalt töövõimalusi, kuid kus vajatakse lisatoetust praktiliste küsimuste lahendamisel ja rahalise vastutuse osas.

Milliste riikidega koostööd teha?

Eestis tegutsevad organisatsioonid saavad Euroopa vabatahtliku teenistuse projekte läbi viia – noori nii saata kui ka vastu võtta – koostöös peaaegu kõikide maailma riikidega. Samuti võib Euroopa vabatahtliku teenistuse projekt leida aset kõikjal maailmas, eelkõige aga programmi Euroopa Noored programmiriikides ja Euroopa naabruspiirkondade partnerriikides.

Programmiriigid:

Austria, Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Liechtenstein, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Suurbritannia, Taani, Tšehhi, Türgi, Ungari.

Naabruspiirkonna riigid:

Ida-Euroopa ja Kaukaasia naabruskoostööriigid: Armeenia, Aserbaidžaan, Gruusia, Moldaavia, Ukraina, Valgevene, Venemaa.

Taotluse saab esitada vaid Eesti partnerorganisatsioon (sõltumata sellest, kas on tegemist vastuvõtva või saatva projektiga) Eesti büroosse.

Kagu-Euroopa naabruskoostööriigid: Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Makedoonia Vabariik, Montenegro, Serbia, Kosovo.

Taotluse saab esitada kas Eesti partnerorganisatsioon büroole või Kagu-Euroopas asuv projektipartner Euroopa Komisjoni Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).

Vahemere-äärsed naabruskoostööriigid: Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Palestiina (Jordani jõe läänekallas ja Gaza sektor), Süüria, Tuneesia.

Taotluse saab sealne kohalik projektipartner esitada oma riigis asuvale programmi EuroMed Youth eest vastutavale asutusele (EuroMed Youth Unit). Eestis toimuva (kui vastuvõttev organisatsioon asub Eestis) vabatahtliku teenistuse korral saab Eesti partnerorganisatsioon taotluse esitada Eesti büroole. Kõikides nendes riikides ei pruugi vastavaid EuroMed Youth asutusi veel täismahus eksisteerida, mistõttu ei pruugigi olla võimalik selles riigis Euroopa vabatahtlikku teenistusse asuda.

Naabruspiirkonna riikidega projekte planeerides tuleb pidada meeles, et taotluses olev partnerlus peab alati olema võrdne - naabruspiirkonna partnerite arv ei tohi ületada programmiriikide partnerite arvu ehk siis naabruspiirkonnast tulevate vabatahtlike arv peab olema vähemalt võrdne programmiriikidest pärit vabatahtlike arvuga. Erandiks on projektid, kus osaleb ainult üks vabatahtlik.

Ülejäänud maailma riikide puhul tuleb projektitaotlus esitada Euroopa Komisjoni Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametile (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).

POLE SIIN MIDAGI...
VÖTAME REHA
KÄTTE!

Vabatahtlikeud meie reketoa ees

Epp Kinnis

TEGEVUSPLAANI KOOSTAMINE

Saatev organisatsioon

Peate läbi mõtlema, kas teil on soov ja võimalus olla vabatahtlikule terve projekti kestel toeks. Samuti on oluline analüüsida organisatsiooni ootuseid ja motivatsiooni projektis osaleda. Organisatsioon projektis osalemisel kulusid ei kanna, kuid inimressurs ja huvi peab kindlasti olemas olema, et kindlustada projekti õnnestumine.

Peamised ülesanded, mis saatvat organisatsiooni ees ootavad ja mille jaoks on projektis ette nähtud ka rahastus, on vabatahtliku keeleline, kultuuriline, emotsionaalne ja praktiline ettevalmistus. Näiteks keelekursuse leidmine, lennupiletite ostmine ja kindlustuse vormistamine; mitmed sisulised kohtumised, mis puudutavad pikaajaliselt välismaal viibimise ja töötamise teemat, noorele vabatahtliku tegevuse tutvustamist jne. Sageli ei oska noored ise esialgu arvatagi, et vabatahtliku teenistuse jaoks on vajalik läbida üksikasjalik ettevalmistus.

Selleks peab saatev organisatsioon mõtlema koos noorega, milliseid tegevusi enne minekut teha, ning andma soovitusi. Mitmed organisatsioonid kaasavad vabatahtliku ka enne projekti oma tegevustesse, et tekiks praktiline kogemus ja mõlemapoolne kasu. Projekti kestel tuleb saatval organisatsioonil hoida kontakti nii vabatahtliku noore kui ka vastuvõtva organisatsiooniga. Vabatahtliku naasmisel mõelge läbi analüüsivategevused ja jagage kogemusi ning projekti tulemusi teiste huvilistega. Mida täpselt teha, sõltub väga palju noorest, keda saadate, kuna igal noorel on oma tugevused, arenguvajadused ja hirmud. Seetõttu tuleb vabatahtlikuga juba projekti planeerimise käigus ka analüüsi- ja järeltegevused läbi arutada.

Nende ülesannete täitmiseks on teile abiks büroo kodulehel euroopa.noored.ee leiduvad T-Kit käsiraamatud „Rahvusvaheline vabatahtlik teenistus“ ja „Kultuuridevaheline õppimine“.

Vastuvõttev organisatsioon

Peate eelkõige läbi mõtlema, kas suudate pakkuda vabatahtlikule piisavalt rakendust – kuni 35 tundi nädalas. Valdkond, milles organisatsioon tegutseb, ei ole oluline. Vabatahtlik peab olema viis päeva nädalas organisatsiooni töösse rakendatud ning tegevused peavad olema mittetulunduslikud. Vastuvõttev organisatsioon pakub projektiga seoses ka õppimis- ja arenevõimalust, sest Euroopa vabatahtlik teenistus on osa noorte kodanikuharidusest. Tegevuse planeerimisse kaasake võimalikult palju inimesi oma organisatsioonist, sest vabatahtlik hakkab otseselt või kaudselt olema seotud kõigi teie tegevusvaldkondadega.

Euroopa vabatahtlik teenistus ei ole korraldamata, osalise tööajaga vabatahtlik töö:

- See ei ole praktika ettevõttes.
- See ei ole palgatöö ja sellega ei tohi asendada palgatööd.
- See ei ole puhkus ega turism.
- See ei ole keelekursus.
- See ei ole odava tööjõu ekspluateerimine.
- See ei ole õppeperiood ega kutsekoolitus välismaal.
- See ei ole lihtsalt rahastamisskeem, vaid on rahvusvahelise vabatahtliku teenistuse kvaliteedinäide.

Vabatahtliku töö peab olema alguses piisavalt lihtne, et tekiks võimalus rahulikult sisse elada. On tähtis, et teenistuse jooksul säiliksid küll vajalikud, aga lihtsad ja turvalist “rutiini” tagavad tööülesanded, mis tooks kiirelt tulemust ja eduelamust. Samas peaks aina rohkem tekkima juurde ka keerulisemaid ja väljakutseid esitavaid tegevusi. Lisaks võib esineda terve teenistuse vältel tehtavaid töid, mis kulmineeruvad alles teenistuse lõpufaasis. Samuti tuleb leida tasakaal “paberimajanduse” ja aktiivse suhtlemise vahel. Kõige selle juures on oluline, et vabatahtlik oleks organisatsiooni kollektiivi võrdväärne liige. Iga projekt on erinev. Seetõttu on eeltoodud võimalused vaid osa sellest, milline võiks Euroopa vabatahtliku teenistuse igapäevatöö välja näha. Samuti ei ole keelatud muutused juba alanud projektis. Vabatahtliku töö planeerimise juures on kõige olulisem vabatahtliku eelneva kogemuse ja kvalifikatsiooni selgestegemine, kuna sellest sõltub sageli suur osa projekti tegevustest. Kui projekti on kaasatud eelneva laialdase töökogemusega inimesed, on vajalik, et ka nemad leiaksid projektist väljakutseid ja rakendust.

Planeerimise käigus tekkivate küsimustega pöörduge julgelt büroosse. Lisainfot leiate ka euroopa.noored.ee.

Akrediteering

Kõikidel organisatsioonidel, mis soovivad EVT raames vabatahtlike saata või vastu võtta ning mille asukohariikides tegutsevad programmi Euroopa Noored bürood, tuleb taotleda büroolt akrediteering. Bürosse saab esitada sooviavalduse vormi (inglise keeles “Expression of Interest”, kõnekeeles sageli lihtsalt E.I.) jooksvalt nii posti kui ka e-posti teel. Järgnema peab ka allkirjastatud originaaldokument paberkandjal. Otsus langetatakse tavaliselt kuue nädala jooksul. Akrediteering kehtib kuni kolm aastat. Saatvate organisatsioonide akrediteerimine toimub büroo töötaja ja organisatsiooni kohtumisel. Vastuvõtva organisatsiooni akrediteerimine on mõnevõrra teistsugune. Siis tulevad büroo töötaja ja endisest vabatahtlikust akrediteerija teie organisatsiooni külastama. Kohapeal arutatakse läbi taotlusvormi kirjutatud plaanid ja paljud muud olulised aspektid. Külastus vastuvõtvasse organisatsiooni toimub hiljemalt kuus nädalat pärast avalduse esitamist.

Kõik akrediteeritud organisatsioonid lisatakse üle-euroopalisel andmebaasi, kust tulevased vabatahtlikud saavad neid otsida. Andmebaas on heaks võimaluseks ka organisatsioonidele, kes tahavad leida EVSi projektide teostamiseks välispartnereid. Andmebaas asub lingil: ec.europa.eu/youth/evs/aod/hei_en.cfm.

Tagamaks vabatahtlike realistlikud ootused oma projektidele, on oluline, et organisatsioon kirjutab sooviavaldusse reaalsed võimalused, soovid ja ohud. Vältimaks ebarealistlike ootusi, tasub aga kõik nõnda kirja panna, et ka noor teisest riigist õigesti aru saaks. Näiteks võivad “väike linn”, “noorsootöö”, “lasteaed”, “kultuurimaja”, “vähemusrahvus”, “rahvuspark”, “kultuurifestival” ja muud teie valdkonna jaoks vajalikud mõisted olla olenevalt riigist väga erinevate tähendustega. Seega tuleb alati lisada täpsem selgitus, mida see teie organisatsiooni jaoks tähendab.

“Ega projekti kirjelduse järgi mulle tegelikult päris selge ei olnud, mis need minu täpsed ülesanded olema hakkavad. Teadsin, et tegemist on piirkonnas tunnustatud noorteorganisatsiooniga ning sellest esialgu piisas”, ütleb üks endine vabatahtlik.

Kas meie organisatsioon on valmis EVSiks?

Kas ja kuidas aitab EVS kaasa organisatsiooni toimimisele?

Millistes tegevustes saavad vabatahtlikud kaasa aidata?

Milliseid lisaressursse me vajame (materiaalseid, ajalisi ja inimressursse)?

Mida täpselt vabatahtlikud hakkavad tegema?

Kes vastutab vabatahtlike eest ja neid aitab?

TAIMEDELE ON VAJA
HEAD KASVUPIN-
NAST JA NATUKE
HOOLITSEMIST

Kristel Mehhikos

LEIDKE NOORED JA PARTNERID

Noori, kes soovivad Euroopa vabatahtliku teenistuse projektidest osa võtta, on väga palju. Kui olete asunud **vastuvõtva organisatsiooniks** ja lisanud oma projektiideed ja kontaktid andmebaasi, saabub teile hulgaliselt sooviavaldusi kõikjalt Euroopast. Teine võimalus vabatahtlike leidmiseks on koostöö välispartneritega, kelle kaudu võib samuti oma uut vabatahtlike projekti reklaamida. Lisaks tasub liituda programmi Euroopa Noored uudiskirjaga, uurida partnerotsinguid meie kodulehel euroopa.noored.ee või koostada ise partnerotsingu kuulutus. Olemas on ka erinevad rahvusvahelise noorsootöö listid, kus saab noori ja teisi organisatsioone oma projektist teavitada. Nende kohta võib samuti täpsemat infot küsida büroo töötajate käest. Kuigi aeg-ajalt saate vastuvõtva organisatsioonina CVsid ning motivatsioonikirju noortelt, kes teie projekti ei sobi, on äärmiselt oluline, et vastaksite nende püüdlustele ning motiveeriksite neid oma otsinguid jätkama. Kui noore inimese püüdlustele ei vastata, võib ta kaotada motivatsiooni endale sobiv projekt leida.

Noorel, keda te oma vastuvõtvasse projekti kutsute, peab saatev organisatsioon juba olemas olema või peab ta seda kohe pärast teie nõusoleku saamist otsima hakkama. Saatva organisatsiooni olemasoluta taotlust esitada ei saa.

Saatva organisatsioonina noort otsides tasub esmalt vaadata ringi oma liikmete hulgas. Võite oma EVT projekti tutvustada ka kohalikus meedias ning oma kodulehel. Nii saavad potentsiaalsed vabatahtlikud sellest teada. Võite ka ise mõnele noorele EVT otse pakkuda. Kui olete saatev organisatsioon ja teil on õige inimene leitud, tuleb asuda koos vabatahtlikuga vastuvõtva organisatsiooni otsingule. Esmalt vaadake üle-euroopalist andmebaasi. Võtke andmebaasist väljavalitud organisatsioonidega ühendust, saates neile vabatahtliku CV, motivatsioonikirja ning teie organisatsiooni kirjelduse.

Kui olete juba ühe organisatsiooni kasuks otsustanud, siis tuleb teisi teavitada, et te enam hetkel partnereid ja projekte ei otsi.

MÖTLEME JUBA
TAOTLUST KIRJUTADES
SELLELE, MIS SAAB SIIS,
KUI SADAMA HAKKAB

Meie vaatame igal juhul kaugele ette!

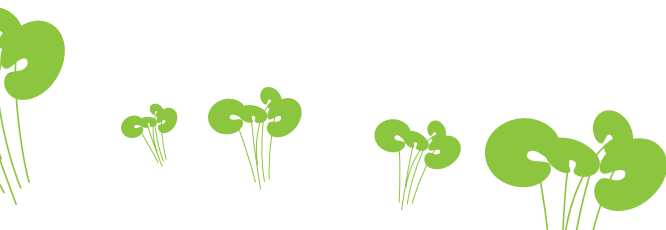
ALUSTAGE KOOSTÖÖD JA ESITAGE TAOTLUS

Otsustage, kes asub taotleja ehk koordineerija rolli. **Koordineeriv organisatsioon** võtab endale aruandekohustuse, vastutab dokumentatsiooni eest ning haldab rahasid. Kindlasti on oluline see, et kõik osapooled saaksid ühel või teisel moel projekti kirjutamisse ja koostamisse kaasatud. Koordineeriv organisatsioon peab seisma selle eest, et kõik ühiselt vajalik informatsioon ja kokkulepped saaksid paberile pandud. See on alus teie edaspidisele koostööle terve projekti jooksul. Partneritevaheline kokkulepe fikseerib kõigi õigused, kohustused, tööülesanded ja ka rahajaotuse. Kõik osapooled ei pruugi kirjaliku kokkuleppe olulisust kohe märgata. Seetõttu peab taotluse esitav organisatsioon hoolitsema, et teisedki osapooled dokumendi korralikult läbi loeks ja oma-poolseid ettepanekuid teeks. Ka vabatahtlik on üks osapooltest.

Selleste projektide taotlused, kus koostööpartneriks on Euroopa Noored programmiriigid, saab esitada programmi vastava riigi büroole (inglise keeles National Agency), mis tegutsevad kõigis programmiriikides ja vastutavad programmi koordineerimise eest. Oma projekti toimumisest tuleb teavitada ka kõigi koostööriikide büroosid, saates neile koopia teie ja teie partnerite vahelisest kokkuleppest (inglise keeles Activity Agreement). Partneritevaheline kokkulepe on teavitus projekti olemasolust, mis võimaldab büroodel vabatahtlikke ja organisatsioone koolitustele kutsuda.

Vabatahtliku lubatud teenistuse kestuseks on 2–12 kuud. Sellele ajale eelneb projekti ettevalmistus ning järgneb projekti analüüs koos saatva organisatsiooniga. Erandina võivad grupi-EVT (koondab vähemalt 10 noort) ja erivajadustega noori kaasav teenistus kesta minimaalselt kaks nädalat ja maksimaalselt 12 kuud. Koos eel- ja järeltegevustega võib üks Euroopa vabatahtliku teenistuse projekt kesta kuni 24 kuud. Minimaalselt viiekuuline teenistus tagab aga selle, et vabatahtlik ja vastuvõttev organisatsioon saavad piisavalt põhjaliku Euroopa vabatahtliku teenistuse kogemuse.

Projekte võib planeerida ka ilma konkreetsete vabatahtlike olemasoluta. Kui teil on toimiv koostöö teiste organisatsioonidega, siis võite esitada taotluse ka ilma kindla vabatahtlikuta. Sel juhul tuleb teil leida projektis osalev noor hiljemalt kuus nädalat enne projektis märgitud teenistuse algust. Kui vabatahtlik leitud, teavitage sellest kohe ka kõiki projektiga seotud programmi Euroopa Noored büroosid.

Kuidas vabatahtlikku ette valmistada:

- **Töölaseelt:** teenistuse eesmärk vabatahtliku jaoks on vastuvõtva organisatsiooni töö ja tegevustega tutvumine, samal ajal ei eeldata vabatahtlikult selles valdkonnas varasemaid kogemusi. Seepärast on ettevalmistuse osana oluline leida võimalus vabatahtliku tööalaseks ettevalmistuseks lisakoolituse või analoogsete organisatsioonidega tutvumise kaudu. Näiteks kasutavad mitmed organisatsioonid ühe ettevalmistava tegevusena vabatahtliku töö võimaluse pakkumist noorele sarnases organisatsioonis kodumaal mõne päeva jooksul.
- **Kultuuriliselt:** Euroopa vabatahtliku teenistuse loomulik osa on teises kultuurikeskkonnas elamine. Seetõttu on ettevalmistuse osana hea idee pakkuda vabatahtlikule või soovitada tal ise leida võimalikult palju tegevusi ja materjale, mis aitavad tal end vastuvõtva maa kultuurilise, ajaloolise, majandusliku ja sotsiaalse taustaga kurssi viia. Näiteks võib külastada selle riigi kultuurikeskuseid, kohtuda vastuvõtva maa rahvuse esindajatega ja samas riigis viibinud inimestega või lugeda infomaterjale.
- **Keeleliselt:** keelelise ettevalmistuse sisu sõltub vabatahtliku varasemast keeleoskusest. Keelelise ettevalmistuse ühe osana tasub kaaluda vastuvõtva riigi keele sissejuhatavat või värskendavat keelekursust.
- **Emotsionaalselt:** kuna vabatahtlikul ei pruugi olla varasemat samalaadset kogemust, on äärmiselt oluline ka ettevalmistus pikaajaliseks kodukeskkonnast eemalolekuks. Kindlasti tasub vabatahtlikuga rääkida koduigatsusest ja kultuurišokist ning organiseerida kohtumisi endiste vabatahtlikega või teiste inimestega, kes omavad sarnast kogemust. Büroost saab hetkel Eestis viibivate vabatahtlike kontakte, et Eesti noor saaks ka nendega eesootavat projekti arutada.
- **Praktiliselt:** organisatsiooni ja vabatahtliku ühiseks ülesandeks on viisa taotlemine, kindlustuse vormistamine, reisipiletite ostmine, vajadusel vaktsineerimine jpm. Need on tegevused, mida kindlasti ei tohi jätta viimasele hetkele. Juba varakult tuleb uurida, millist elamisluba või viisat on sihtriiki vaja, tutvuda tervisenõuetega, mis vastuvõttev organisatsioon on esitanud või soovitanud jne.

Vabatahtliku tööülesanded ja elamistingimused

Vabatahtliku töö täpne sisu sõltub vastuvõtva organisatsiooni tegevustest ning vabatahtliku huvidest ja võimetest. Oluline on, et organisatsioonil oleks vabatahtlikule pakkuda 30–35 töötundi nädalas, tagades seejuures kaks järjestikust vaba päeva (ei pea olema nädalavahetus). Täiendavalt koguneb vabatahtlikule puhkuseks iga töötatud kuu kohta kaks vaba päeva.

Puhkuse väljavõtmise aja ja kestuse lepivad kokku vabatahtlik ja vastuvõttev organisatsioon. Vabatahtlikule ei saa peale suruda kollektiivpuhkust. Kui mingil perioodil on oluliselt vähem tööd pakkuda, peab seda silmas pidama juba teenistust planeerides. Samuti säilivad puhkuse ajal vabatahtliku tasku- ja toiduraha ning majutus.

Elamistingimuste korraldamisel peab silmas pidama, et vabatahtlikule oleks võimaldatud piisavalt privaatsust. Vastuvõtva organisatsioonina kirjeldage alati oma võimalusi ausalt. Juhul kui teil ei ole vabatahtlikule pakkuda eraldi tuba, peate teda sellest teavitama, samuti sellest, mida peaks vabatahtlik oma koduriigist kaasa võtma. Julgustage vabatahtlikku küsima üksikasjalikku informatsiooni ka väga praktiliste asjade kohta. Vabatahtliku igapäevase toitlustamise võib lahendada igakuise toiduraha väljamaksmisega või osalise toitlustusega organisatsioonis ning teise osa väljamaksmisega toidurahana. Mõelda tuleb ka keeleõppele, tööalasele, emotsionaalsele ning kultuurilisele toetamisele ja nõustamisele ning võimalusel tööalasele koolitusele. Äärmiselt oluline on olla ette valmistatud kriisiolukordadeks. Tuleb mõelda, kelle poole pöörduda keerulistes olukordades ja hädasuhtes. Tavapäraselt on vabatahtlikul kaks juhendajat – tööalane juhendaja ning mentor ehk tööväline tugiisik.

Vabatahtlik Juta kirjutab: "Kohale jõudes selgus, et elame kaheksa erinevast rahvusest noorega koos kolme magamistoaga korteris. Kuna ma pole kunagi varem sellises kommuunis elanud, töötas paras katsumus tulla!"

Kindlasti mõelge läbi, kuidas EVT idee ja väärtused jõuavad projekti osapoolte kaudu ka teiste noorte ja organisatsioonideni ning laiema avalikkuseni.

Taotlust täitma asudes võite alati küsimuste tekkimisel bürooga ühendust võtta või paluda büroo töötajalt eeltähtajal tagasisidet juba täidetud taotlusele.

Taotlusvormi esitamine õigeaegselt

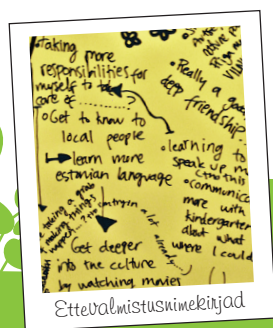
Eelnevatest sammudest on näha, et Euroopa vabatahtliku teenistuse projekti ettevalmistus algab juba mõnda aega enne rahastustaotluse esitamist. Kui kõik osapooled on projekti plaanidega nõus, saab programmi Euroopa Noored programmiriikides taotlusi esitada järgmistel tähtaegadel (eeltähtajad kehtivad ainult Eesti büroos):

Eeltaotluse esitamine	Taotluse esitamine	Ettevalmistuste ja rahaliste kulutuste algus
10. jaanuar	1. veebruar	1. mai
10. märts	1. aprill	1. juuli
10. mai	1. juuni	1. september
10. august	1. september	1. detsember
10. oktoober	1. november	1. veebruar

Otsuse projektitaotluse toetamise kohta teeb Euroopa Noored programmi nõukogu kuue nädala jooksul. Kui esitada taotlus eeltähtajal (eeltähtaja kuupäeva uuri büroolt), on võimalik saada taotlusele individuaalset nõustamist, mis aitab lühivida projekti sobivamaks EVT nõuetega. Pärast programmi nõukogu otsust saabub projekti esitanud partnerile ehk koordineerivale organisatsioonile vastus büroolt. Kui vastus on jaatav, sõlmitakse leping ning projektiga saab määratud tähtajal algust teha. Lepingus sätestatakse kõik rahastamise formaalsed tingimused, sh projekti kestus kuupäevaliselt, toetuse täpne summa, pangarekviisidid ja lõpparuande esitamise tähtaeg. Taotlusvorm koos kõigi lisadega on samuti lepingu osaks. Enne lepingus märgitud tähtaega ei tohi projekti jaoks kulutusi teha. Enne lubatud aega tehtud kulutusi ei kaeta programmi toetusest.

Projekte, mille puhul taotlejaks on üle-euroopaline organisatsioon või tegevus toimub mõnes teises maailma riigis, võtab vastu Euroopa Komisjon kolmel taotlustähtajal aastas:

Taotlus tuleb esitada	Projekti ettevalmistus võib alata
1. veebruar	1. august – 31. detsember
1. juuni	1. detsember – 30. aprill
1. september	1. märts – 31. juuli

Rahastamine ja selle jaotus

Kui enne lepingu sõlmimist on teada kõik projektis osalevad vabatahtlikud ning büroole on esitatud partneritevaheline koostööleping ja vabatahtlike informatsiooni sisaldav tabel, saab taotluse esitanud organisatsioon 80% määratud toetusest kohe ja kuni 20% pärast lõpparuande esitamist. Kõikide projektide puhul on oluline, et partneritevaheline koostööleping (Activity Agreement) jõuab bürosse hiljemalt kuus nädalat enne teenistuse algust.

Euroopa vabatahtliku teenistuse projektides esitab taotluse üks organisatsioon, kes taotleb kõikide osapoolte jaoks vajalikke toetussummasid. Eelarve mõeldakse läbi ja koostatakse kõikide osapoolte koostöös. Vabatahtlikule kaetakse projekti jooksul reisikulud, toitlustus, majutus, täielik kindlustus, taskuraha ja vajadusel ka järeltegevuste elluviimine. Koolitused (ettevalmistav ja saabumisjärgne koolitus ning vaheanalüüsi kohtumine) vabatahtlikele ja organisatsioonidele on samuti tasuta.

Kaarina, kes töötab pikaajalise EVT kogemusega organisatsioonis, kirjutas: "Jagage ülesanded ning määrake tähtsajad, millal peab valmis olema. Olge pidevas kontaktis partneritega (e-post, telefon, Skype). Kõige raskem on saada õigeaegselt originaalalkirju."

Euroopa vabatahtliku teenistuse projektirahad jaotuvad:

- Reisikulud: 100% tegelikest kuludest
- Vabatahtliku saatmisega seotud kulud: kindel summa vabatahtliku kohta (riigiti erinev)
- Vastuvõtmiskulud: kindel määr vabatahtliku kohta kuus (riigiti erinev)
- Viisakulud ja viisaga seotud kulud ning vaksineerimiskulud: 100% tegelikest kuludest
- Vabatahtliku taskuraha: igakuine kindel summa vabatahtlikule (riigiti erinev)
- Koordineerimiskulud: kindlad summad (riigiti erinevad) partnerorganisatsiooni ja vabatahtliku kohta projektipartnerite haldamise ja võrgustiku loomise eest (seda toetust ei anta ühe vastuvõtva ja ühe saatva organisatsiooniga projektide puhul, kus üks neist tegutseb koordineeriva organisatsioonina)
- Nähtavus ja mõju suurendamine: kuni 500 eurot partnerorganisatsiooni kohta

Vähemate võimalustega noori kaasavate projektide puhul:

- Ettevalmistav kohtumine: 100% tegelikest reisikuludest + kindel summa inimese kohta (riigiti erinev)
- Tugevdatud mentorlus: kindel määr vabatahtliku kohta kuus (riigiti erinev)
- Erakorralised kulud: kuni 100% tegelikest kuludest

Täpsemad rahastamistingimused Euroopa vabatahtliku teenistuse kohta:

euroopa.noored.ee/rahastamistingimused

Koostage vabatahtlikule näidisnädalakava.

Kellaeg	1. päev	2. päev
	Homnikusöök	
	Lõuna	
	Õhtusöök	

3.päev	4. päev	5. päev
Homnikusöök		
Lõuna		
Õhtusöök		

Koolitusvõimalused vabatahtlikele ja organisatsioonidele

Lisaks konsultatsioonidele ja vajadusel ka kohtumistele büroo töötajatega on Euroopa vabatahtliku teenistuse organisatsioonidel võimalik osaleda ettevalmistavates ja toetavates koolitustes. Samuti on kõigil huvitatud organisatsioonidel võimalik kandideerida erinevatele programmi Euroopa Noored raames korraldatavatele rahvusvahelistele koolitustele, mis võimaldavad organisatsiooni esindajatel täiendada oma kompetentsi veelgi rikkalikumat õppimiskogemust pakkuvas keskkonnas. Koolituspakkumised leiate euroopa.noored.ee. Lisainformatsiooni saamiseks pöörduge otse büroosse.

Vabatahtlikul on lisaks saatva, vastuvõtva või koordineeriva organisatsiooni koostöös teostatavale ettevalmistusele kohustus osaleda Eesti büroo poolt korraldataval ettevalmistaval koolitusel (inglise keeles *pre-departure training*), mis leiab aset hiljemalt üks kuu enne vabatahtliku teenistuse algust ning kestab vabatahtlike arvust olenevalt üks kuni kolm päeva. Sarnaselt ettevalmistava koolitusega koduriigis on vabatahtlikul kohustus osaleda kahel vastuvõtva riigi büroo koolitusel: saabumisejärgne koolitus (inglise keeles *on-arrival training*) ja vahekohtumine (inglise keeles *mid-term training*), viimane leiab aset umbes teenistuse poole peal. Sama puudutab Eestisse saabuvaid vabatahtlikke, koolituse sisu ja vorm võib riigiti olla küllaltki erinev. Pärast Euroopa vabatahtliku teenistuse lõppu on endistele vabatahtlikele ette nähtud järelkohtumine analüüsi ja kokkuvõtete tegemiseks (inglise keeles *final evaluation meeting*), mis toimub umbes poole aasta jooksul pärast teenistusest Eestisse naasmist.

Selleks et vabatahtlikud saaksid osaleda kõigil neile ette nähtud koolitustel, on äärmiselt oluline, et koordineeriv organisatsioon ja projekti partnerid teavitaksid kõiki büroosid, kes teie projekti vabatahtlike koolitustega seotud on, eriti neid büroosid, kuhu seekord toetusetaotlust ei esitatud. Selleks tuleb büroodele edastada partneritevaheline koostööleping koos vabatahtlike kohta informatsiooni sisaldava tabeliga.

NB! Vabatahtlikele on koolitustel osalemine kohustuslik, osaluse tagavad projektiga seotud organisatsioonid. Vabatahtlik peab kõigis teenistuse etappides saama vajalikud büroo koolitused. See on organisatsiooni üheks kvaliteedikriteeriumiks. Bürooga suheldes tuleb olla aktiivne, kuna vabatahtlikke on palju. Kui büroo ei ole eelnevalt teadlik, et teie projekt on teisest riigist toetuse saanud, ei pruugi nad teadagi, millal teie vabatahtlik riigist lahkub või sinna saabub.

Kaarina, kes töötab pikaajalise EVT kogemusega organisatsioonis: "Targem on kasutada aega seminari või koolituse jaoks ja õppida teiste kogemuste pealt kui hiljem olla probleemidega silmitsi ja leiutada jalgratast."

Vormistage vabatahtlikule kindlustus

Kui olete saanud büroolt või oma partneritelt kinnituse projekti toetamise kohta, tuleb asuda ettevalmistusi tegema. Üks olulisemaid praktilistest ettevalmistustest on vabatahtlikule kindlustuse vormistamine. Kõik EVT vabatahtlikud on Euroopa Komisjoni poolt varustatud elu- ja tervisekindlustusega. Rahastuse taotlemine nimetatud kindlustuse vormistamiseks ei ole vajalik. Informatsiooni kindlustuse väljaandmise kohta saab vastavast büroost see partner, kes on esitanud taotluse. Kindlustuse vormistamise jaoks on vaja büroolt saada vastava kindlustusbüroo veebiaadress ja antud taotlustähtajal kehtiv salasõna. Kindlustuse vormistamine võtab aega 3-4 nädalat. Oluline on, et vabatahtlik ei lahkuks koduriigist ilma kindlustuskaardita. Lisakindlustuse (näiteks pagasikindlustus) kuludid programm Euroopa Noored ei kata.

MÕNELE LILLELE
ON VAJA ROHKEM
TÄHELEPANU PÖÖRATA
NING KOKKUVÕTTES
TULEB AED ILUSAM!

PROJEKTID ERIVAJADUSTEGA VÕI VÄHEMATE VÕIMALUSTEGA NOORTELE

Programm Euroopa Noored on suunatud ka neile noortele, kellel on (rahvusvahelises) ühiskonnaelus osalemiseks vähem võimalusi näiteks tervislikel või sotsiaalsetel põhjustel.

EVS võimaldab erivajadustega noorele lühemaid projekte, mis võivad kesta minimaalselt kaks nädalat, kui pikem teenistus (2–12 kuud) ei ole võimalik või on raskendatud. Lühiajalisele vabatahtlikule teenistusele kehtivad samad põhimõtted ja taotlusprotseduur kui pikaajalisele teenistusele. Lisaks võimaldab see täiendavat isiklikku toetust, näiteks taotleda toetust projekti ettevalmistavaks visiidiks, tugiisiku kaasamiseks teenistuse ajal või muudeks erakorralisteks kuludeks (arstiabi, tervishoid, täiendav koolitus või professionaalne toetus, lisaettevalmistus, eriruumid või -varustus, saatja või erandkorras isegi isiklik lisatoetus majanduslikult ebasoodsa olukorra puhul). Kõik erakorralised kulud peavad aga kindlasti olema vajalikud, projekti rakendamisega selgelt seotud, taotlusvormis põhjendatud ja arvetega tõestatud.

Kui üldjuhul kehtib reegel, et üks inimene saab teenistuses osaleda vaid ühe korra, siis lühiajalisele vabatahtlikule teenistusele võib järgneda ka pikaajaline teenistus. Juhul, kui teie organisatsioon tunneb huvi erivajaduste või vähemate võimalustega noortele mõeldud projektide vastu, siis tasub eelnevalt võtta ühendust bürooga.

Erivajadustega noore täpne määratlus Eesti kontekstis on sätestatud ja kinnitatud Euroopa Noored programmi nõukogu poolt. Vastav dokument on kättesaadav büroo veebilehelt.

Elukestva õppe võtmepädevused:

1. Suhtlus emakeeles
- Võime väljendada mõtteid, tundeid ja fakte suuliselt ja kirjalikult

2. Suhtlus võõrkeeles
- Oskus end võõrkeeles väljendada ja sellest aru saada
- Kultuuriliste erinevuste ja mitmekesisuse mõistmine ja aktsepteerimine
- Uudishimu keelte- ja kultuuridevahelise suhtluse vastu

3. Matemaatikapädevus ning teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest
- Oskus kasutada loogilist mõtlemist igapäevaelu probleemide lahendamisel
- Oskus teha faktidel põhinevaid järeldusi

4. Infotehnoloogiline pädevus
- Oskuslik ja kriitiline infotehnoloogia kasutamine
- Põhilised arvuti ja Interneti kasutamise oskused

5. Õppimisoskus
- Oskus korraldada oma õppimist
- Oskus vastutada oma õppimise eest ja sellega seotud takistustest üle saada
- Oskus analüüsida ja hinnata oma õpitulemusi

6. Isiklik, kultuuridevaheline, sotsiaalne ja kodanikupädevus
- Oskus suhelda sõprade, pere ja kolleegidega
- Oskus käia läbi eri taustaga inimestega
- Oskus lahendada konflikte konstruktiivsel viisil
- Ulevaate omamine sellest, mis toimub teie külas, linnas, riigis, Euroopas ja maailmas
- Teadmised demokraatia, kodanikuühiskonna ja inimõiguste kontseptsioonide ning ideede kohta
- Osalus ühiskonnaelus

7. Algatusvõime ja ettevõtlikkus
- Võime tegutseda oma ideede elluviimise nimel
- Loovus ja uuenduslikkus
- Julgus riskida
- Projektijuhtimisoskused

8. Kultuuriteadlikkus ja kultuuriline eneseväljendus
- Kõik, mis on seotud meedia, muusika, näitekunsti, kirjanduse, kujutava kunstiga jne.
- ning nende kaudu väljendatud loomingu aktsepteerimisega

NOORTEPASSI VÄLJASTAMINE VABATAHTLIKULE

Euroopa vabatahtlikus teenistuses osalenud noortel on võimalik saada noortepass (*Youthpass*) ning Euroopa vabatahtliku teenistuse toetuse saajal lasub seetõttu ka lepingujärgne kohustus noori sellest võimalusest teavitada. Eesmärk on tunnustada vabatahtliku õpikogemust ning teavitada laiemat avalikkust mitteformaalse õppimise vajalikkusest ja kasust.

Noortepassi abil saab:

- juba tegevuse algfaasis määratleda vabatahtliku soovidele ja vajadustele vastavaid, konkreetselt hinnatavaid õpieesmärke
- jälgida, kuidas edeneb eesmärkide suunas liikumine, ja vajadusel neid kohandada; panna seejuures tähele ka neid õpitulemusi, mis esialgsetes eesmärkides otseselt ei kajastu
- analüüsida ja sõnastada õppimise tulemusi dialoogi abil – olgu see dialoog koolitaja, noorsootöötaja või mõne teise grupiliikmega
- kanda hoolt selle eest, et saadav kirjalik dokument ei kajasta vaid projektis osalemist, vaid ka õpitulemusi

Euroopa vabatahtlikus teenistuses on õpitulemuste kirjeldamise aluseks elukestva õppe võtmepädevused. Need on teadmiste, oskuste ja suhtumiste kombinatsioon, mis toetavad õppija eneseteostust, sotsiaalset ühtekuuluvust, tema kodanikuaktiivsust ja tööalast konkurentsivõimet.

Noortepass võib vabatahtlikule olla kasulik nii tulevasel haridusteel kui ka karjääriredelil. Selle abil kinnitab Euroopa Komisjon, et saadud kogemust tunnustatakse hariduse omandamisena ning mitteformaalse õppeperioodina. Samas on see ka hea võimalus analüüsida teenistuse vältel oma õpikogemust ja see teenistuse lõppedes korralikult kokku võtta ning kirja panna.

Noortepass vormistatakse veebilehel **www.youthpass.eu**. Aruande täidavad vabatahtlik ja vastuvõtva organisatsiooni esindaja ühiselt, allkirjastavad selle ning see antakse kohe pärast teenistust üle vabatahtlikule.

SUURENDAGE OMA TEGEVUSE MÕJU

Kui saavutate midagi kohalikul tasandil ja panustate enda või noorte arengusse, siis saab alguse suur muutus. Noored õpivad nägema ennast ja ühiskonda teise pilguga. Paljud saatvad projektid on alguse saanud kohalikus kogukonnas toimunud vastuvõtivatest projektidest inspireerituna. Noored näevad, et nad ei ole siin üksinda, õpivad nägema laiemalt.

Mõelge juba projekti algfaasis, millised on võimalused pärast projekti:

- Millist rakendust pakkuda uute kogemuste, teadmiste ja oskustega vabatahtlikule?
- Milliseid ambitsioone on saatval, vastuvõtval ja koordineerival organisatsioonil rahvusvahelise koostöö jätkamiseks ning kas omavaheline koostöö jätkamine on võimalik?
- Kuidas tuua Euroopa vabatahtliku teenistuse projekti tulemused laiemale avalikkuseni?

Järeltegevused on kõik need ettevõtmised, millega teavitatakse oma projektist end ümbritsevaid inimesi ja püüate oma projekti tulemusi juurutada. Andke välja kogemusi kirjeldav trükis või virtuaalne materjal ja levitage seda. Tutvustage oma projekti kohalikes noorteorganisatsioonides. Kutsuge ajakirjanikud oma tegevusi kajastama või pakkuge oma kirjutisi ise eri väljaannetele. Teavitage projekti tulemustest teemaga seotud ametiasutusi ja pakkuge projekti tegusaid noori appi uute projektiideede käimalükkamiseks.

Järeltegevused aitavad kindlasti kaasa ka programmi Euroopa Noored alase teadlikkuse kasvule ja julgustavad teisi oma projektiideid ellu viima.

Eriliselt väärtuslik on, kui teie projekti tulemused leiavad rakendamist teiste poolt. Teie projekti tulemusena võib valmida mõni selline sisuline materjal, mida peavad oluliseks kohalikud õppe- või noorteametused ning soovivad rakendada oma igapäevatoos. On tore, kui teie projekti raames loodud (virtuaalsed) materjalid

leiavad tee teiste noorte ja organisatsioonideni, kes saavad teie kogemustest õppida ning neid oma ettevõtmiste kavandamisel kasutada, või kui kohalik omavalitsus saab innustust teie projekti teemakäsitlusest ja rakendab seda näiteks kohaliku poliitika edendamisel.

Nii projektis osalenud vabatahtlikel kui ka saatval ja vastuvõtval organisatsioonil on võimalik osaleda kõikides teistes programmi Euroopa Noored alaprogrammides – korraldada mõnda rahvusvahelist noortevahetust, noorteseminari või demokraatiaprojekti, noorsootöölalast koolitust või hoopis riigisisest noortealgatuse projekti. Loomulikult on organisatsioonidel võimalik võtta ette ka järgmine vabatahtliku teenistuse projekt. Vabatahtlikele on see ainukordne võimalus. Kõikide alaprogrammide kohta on täpsem info leitav europa.noored.ee.

Hedda: "Kokkuvõttes ütlen, et olen tohutult õnnelik, et selle kogemuse läbi tegin. Ma arvan, et väga paljudele tuleks kasuks enne ülikooli kiirustamist võtta üks aasta ja teha midagi hoopis muud. Harida ennast ja natukenegi teisi aidata. Kuid selge on seegi, et iga vabatahtliku kogemus on teistest kardinaalselt erinev."

MITTEFORMAALNE ÕPPIMINE

Euroopa vabatahtlikku teenistust tuleb eelkõige vaadata kui õpikogemust, mis pakub nii noortele kui ka organisatsiooni töötajatele mitteformaalse õppe võimalusi. Tegevuste käigus omandatakse uusi oskusi ja teadmisi, noor areneb ka ametialaselt. Seetõttu on oluline, et planeeritud õppetulemused ja -protsess ka taotluses välja tuuakse ning partneritevahelises koostöölepingus üksikasjalikult kirja pannakse. Mitteformaalsest õppimisest saab täpsemalt lugeda www.mitteformaalne.ee.

Lisainfo ja kontaktid: euroopa.noored.ee

www.heategu.ee

www.vabatahtlikud.ee

www.mitteformaalne.ee

Programmijuhend: euroopa.noored.ee/programmijuhend

Taotlusvorm: euroopa.noored.ee/taotlusvormid

Lõpparuandevorm: euroopa.noored.ee/aruandevormid

VAU!
USKUMATU, KUIDAS AIAS
KÕIK KASVAB JA HALJENDAB!

Programm Euroopa Noored (i.k Youth in Action) on Euroopa Liidu kodanikuharidusprogramm, mis on mõeldud kõigile 13-30-aastastele noortele. Programmi raames on kõigil noortel võimalik toetust taotleda väga erinevatele tegevusvõimalustele. Programm toetab ka noorsootõtajate ja noortejuhtide rahvusvahelist koostööd.

- Mida nad mõtlevad, rääkides kultuuridevahelisest õppimisest? ...uuri välja noortevahetuses osaledes.
- Pane end proovile, töötades vabatahtlikuna mõnes välisriigis.
- Tee oma hääl kuuldavaks, teostades noorte demokraatiaprojekti või korraldades kohaliku või rahvusvahelise noorteseminari.
- Vii oma ideed ellu kodukohas kohaliku või rahvusvahelise noortealgatuse abil.
- Valmista end ette edasisteks noorteprojektideks – omanda uusi teadmisi mõnel koolitusel, loo õppevisiidil kontakte teiste noorsootõtajatega välisriikidest ...

Kõik see on võimalik programmi Euroopa Noored erinevaid alaprogramme kasutades. Ja kõik see saab alguse lennukast ideest ja tugevast tahtmisest ise midagi ära teha!

Programmil on aastas kokku viis taotlustähtaega:

1. veebruar, 1. aprill, 1. juuni, 1. september, 1. november

Vaata täpsemalt: euroopa.noored.ee

Programmi rakendamist koordineerib programmi Euroopa Noored Eesti büroo, mis on sihtasutuse Archimedes struktuuriüksus. Lisaks projektide menetlemisele tegeleb büroo taotlejate nõustamisega ja aitab partnerite otsimisel.

ARCHIMEDES
SIHTASUTUS

Haridus- ja Teadus|ministeerium